

# Arkadiusz Wochnowicz

---

## Miejsce Sił Zbrojnych w systemie politycznym Rzeczypospolitej Polskiej

---

Obronność - Zeszyty Naukowe Wydziału Zarządzania i Dowodzenia Akademii Obrony Narodowej nr 2(14), 114-124

---

2015

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej [bazhum.muzhp.pl](http://bazhum.muzhp.pl), gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

AUTOR

mgr inż. Arkadiusz Wochnowicz  
wochno@epf.pl

## MIEJSCE SIŁ ZBROJNYCH W SYSTEMIE POLITYCZNYM RP

### Wstęp

Rozwój ekonomiczny świata, otwarcie rynków i coraz bardziej dynamiczna wymiana towarowa powodują znaczny wzrost zagrożeń związanych z postępem techniki. Bardzo często zmiany te mają wpływ na politykę krajów. Zauważalna staje się ekspansja gospodarcza i wojskowa państw, także w Europie (zajęcie Krymu, konflikt zbrojny na Ukrainie). Nową bronią w walce politycznej stają się sankcje polityczne i gospodarcze (np. przeciwko Rosji).

Innym rodzajem zagrożenia, coraz bardziej widocznym, jest sam rozwój cywilizacyjny. Gwałtowny wzrost liczby ludności, zwiększenie populacji mieszkającej w miastach oraz uzależnienie ludzi w nich żyjących od dostaw wody, żywności i energii stwarza poważne zagrożenie związane z ewentualnymi awariami infrastruktury technicznej (infrastruktury krytycznej państwa). Nieprawidłowe funkcjonowanie infrastruktury krytycznej stanowi realne zagrożenie dla zdrowia i życia ludzkiego oraz funkcjonowania państwa.

Dużym zagrożeniem stają się wojny religijne (ataki dżihadystów w Iraku, walki religijne w innych krajach arabskich).

Innym aspektem powodującym różnego rodzaju zagrożenia są także zachodzące zmiany polityczne i ich wpływ na niezadowolenia grup lub jednostek. Rozwój cywilizacyjny spowodował, że pojedynczy człowiek jest w stanie zagrozić wielu osobom. Duża liczba newralgicznych, z punktu widzenia zdrowia i życia ludzkiego, punktów jest łatwym celem dla terrorystów.

Można zatem stwierdzić, że pomimo coraz doskonalszych systemów zabezpieczeń wzrasta ilość zagrożeń dla człowieka i jego otoczenia. Można także przypuszczać, że będzie się ona zwiększać coraz bardziej.

W ramach przeciwdziałania skutkom tego typu zagrożeń dużą rolę powinny odgrywać siły zbrojne państwa, szczególnie kiedy dotyczy to walki z terroryzmem w państwie (ataki wewnętrzne) lub udziału w przedsięwzięciach międzynarodowych z tym związanych (operacje i misje wojskowe).

Należy przypuszczać, że siły zbrojne będą miały także znaczący udział w zapobieganiu skutkom różnego rodzaju klęsk żywiołowych lub katastrof.

Będą one ważnym ogniwem realizującym proces kierowania reagowaniem kryzysowym w państwie. Będą też ważnym narzędziem w polityce zewnętrznej państwa, a często w pokojowej działalności wewnętrznej (do działań w stanach nadzwyczajnych włącznie).

Jakie są więc miejsce i rola Sił Zbrojnych w systemie politycznym naszego państwa? Jak wyglądają dzisiaj ogólna struktura i zadania Sił Zbrojnych po reformie systemu kierowania i dowodzenia? Jakie są kompetencje kierowniczych organów państwa z tym związane?

## **System polityczny i jego otoczenie**

W literaturze przedmiotu nie ma jednoznaczności co do definicji pojęcia systemu politycznego. Spotyka się różne jego znaczenia w odniesieniu do kategorii, jakim jest państwo i jego społeczeństwo. W teorii nie znajduje się bowiem powszechnie przyjętej definicji określającej sferę, w której toczy się życie polityczne. Współcześnie można odnaleźć wiele sposobów używania i definiowania pojęcia systemu politycznego, co niewątpliwie przekonuje nas, że jest to pojęcie złożone. Wynika to z analizy, że wcześniejsze opracowania do wyjaśnienia tego, co dzisiaj nazywamy systemem politycznym, stosowały inne określenia, takie jak: rząd, naród, czy też państwo – używane do przedstawienia tylko aspektów ustroju politycznego. Zmiana tej terminologii jest następstwem znacznie dogłębszego niż dawniej rozumienia słowa polityka. Państwo, rząd, naród – to pojęcia używane do przedstawienia tylko aspektów ustroju politycznego. Natomiast termin systemu politycznego odnosi się do całego obszaru działań politycznych społeczeństwa.

*System polityczny* możemy zdefiniować jako *ogół organów państwowych, a także partii politycznych w państwie, organizacji społecznych oraz grup formalnych i nieformalnych uczestniczących w działaniach politycznych w ramach danego państwa, jak również ich wzajemne korelacje tworzące funkcjonalną całość*. Współczesne systemy polityczne państw można wyróżniać ze względu na<sup>1</sup>:

- charakter reżimu politycznego: państwo demokratyczne, państwo totalitarne, państwo autorytarne;
- zasady organizacji aparatu państwowego: monarchia, republika;
- systemy prezydenckie i parlamentarne: parlamentarno-gabinetowy, gabinetowo-parlamentarny, prezydencki, mieszany, parlamentarno-komitetowy;

---

<sup>1</sup> Zob., A. Ciupiński, *Teoria polityki a teoria stosunków międzynarodowych*, [w:] T. Jemioło, K. Malak (red.), *Bezpieczeństwo zewnętrzne Rzeczypospolitej Polskiej*, Warszawa, 2002, s. 79-80.

- struktury terytorialno-administracyjne państwa: państwo unitarne, państwo złożone (federacyjne), państwo autonomiczne.

W stosunkach międzynarodowych nie występuje system polityczny w znaczeniu ustroju państwa. Można jednak wypowiadać się o różnych systemach stosunków międzynarodowych, występujących w poszczególnych okresach historycznych. Dzięki ich pomocy możemy określić sposób ich organizacji, charakter stosunków, jaki występował między państwami w skali globalnej i regionalnej.

System polityczny jest w nauce o polityce jedną z najważniejszych kategorii teoretycznych, oznaczających podstawową strukturę, obszar zadaniowy, wokół którego toczy się życie polityczne. W założeniach miałyby charakteryzować ich zjawiska polityczne występujące w życiu społecznym. Termin system polityczny zaczął rozpowszechniać się dopiero w ostatnich dziesięcioleciach. Odnosi się natomiast do całego obszaru działań politycznych społeczeństwa<sup>2</sup>.

W literaturze przedmiotu socjologowie amerykańscy określili system polityczny jako: (...) *ogół struktur, procedur i instytucji, które działają wspólnie, aby znaleźć rozstrzygnięcie problemów*<sup>3</sup>.

We francuskim słowniku terminów politologicznych system polityczny definiowany jest jako *całokształt wzajemnych politycznych powiązań istniejących w globalnym systemie, jakim jest społeczeństwo*<sup>4</sup>.

W każdym systemie politycznym występują instytucje, określone normy i reguły, relacje zachodzące pomiędzy nimi oraz funkcje, które są wypełniane przez system polityczny. Instytucje te to przede wszystkim partie polityczne, grupy interesu społecznego i organy państwowe.

Ważnymi komórkami wewnętrznymi struktury organizacyjnej systemu politycznego są: parlament, organy administracyjne, rządowe i samorządowe oraz ochrony prawnej, w tym sądownictwo.

Każdy system polityczny funkcjonuje na podstawie ustalonych norm, reguł i zasad. W demokratycznym systemie politycznym realizowany jest według następujących zasad:

- narodu,
- suwerenności państwa prawa,
- podziału władzy,
- pluralizmu politycznego,
- swobody działalności gospodarczej,
- ochrony i poszanowania własności<sup>5</sup>.

---

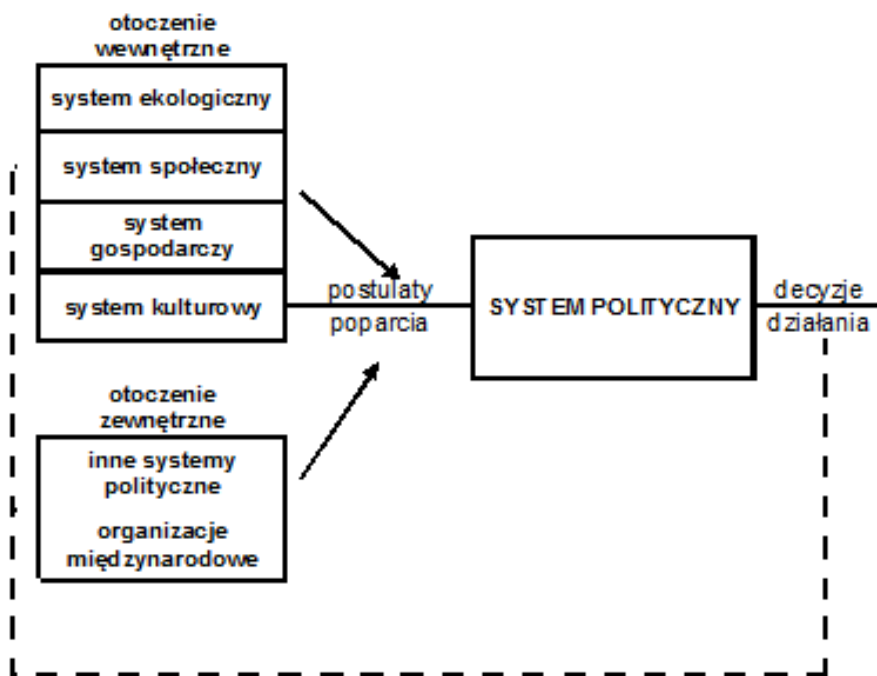
<sup>2</sup> Zob., A. Antoszewski, R. Herbut, *Leksykon politologii*, wyd. V, Wrocław, 1999, s. 11.

<sup>3</sup> Tamże, s. 18.

<sup>4</sup> Tamże, s. 18.

<sup>5</sup> H. Mikołajczyk-Bezak, *Wybrane zagadnienia ustroju Polski, Siły Zbrojne w Rzeczypospolitej Polskiej*, Warszawa, 2000, s. 19.

Ważną rolę w tym zakresie odgrywają normy i reguły prawne, a wśród nich normy prawa państwowego zawarte w konstytucjach, ustawach, aktach niższego szczebla oraz normy prawa autonomicznego.



Źródło: opracowanie własne na podstawie: A. Łopatka, *Prawoznawstwo*, Warszawa, 2000, 46-50.

**Rys. 1. System polityczny i jego otoczenie**

Ważnym kryterium efektywności funkcjonowania systemu politycznego jest występowanie legitymizowanej władzy, która zmierza do zgodności realnego życia politycznego z oficjalnymi normami politycznymi i prawnymi. W skład takiego elementu systemu wchodzi również Siły Zbrojne.

### **Siły Zbrojne RP jako element systemu politycznego państwa**

Miejsce Sił Zbrojnych w państwie wyznaczają relacje polityki i środków jej realizacji. Za jedną z podstawowych dziedzin polityki państwa uważa się zapewnienie bezpieczeństwa narodowego. Poczucie bezpieczeństwa narodu, suwerenność państwa, niepodległość oraz integralność terytorialna państwa stanowią naczelną wartość w polityce państwa. Siły Zbrojne są jednym z podstawowych instrumentów polityki, równie ważnym jak działa-

nia dyplomatyczne i potencjał gospodarczy. Aby zapewnić skuteczność polityki państwa, środki te muszą być używane komplementarnie. Zastosowane oddzielnie nie dają gwarancji osiągnięcia założonych celów.

Siły Zbrojne wchodzą w skład systemu organów administracji państwowej i mają swoje miejsce w pionie organów bezpośredniego przymusu wraz z policją i służbami bezpieczeństwa publicznego<sup>6</sup>. W doktrynie nauk prawnych zaprezentowany został pogląd, że oprócz terminu *Siły Zbrojne* istnieją również tzw. *formacje uzbrojone*, np. *Gwardia Narodowa*, które realizują inne zadania, chociaż są częścią składową systemu obronnego państwa<sup>7</sup>. Różnica roli funkcji Sił Zbrojnych od formacji uzbrojonej polega na tym, że Siły Zbrojne tworzą podstawową część struktury państwa przeznaczoną do zapewnienia jego bezpieczeństwa, w czasie gdy *formacje uzbrojone* są siłami pomocniczymi, głównie przeznaczonymi do ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego.

Powiązanie Sił Zbrojnych ze wszystkimi ogniwami systemu politycznego państwa przejawia się w ramach realizacji funkcji państwa. Struktury organizacyjne Sił Zbrojnych w państwie wynikają z założeń przyjętej doktryny i strategii bezpieczeństwa, współczesnej sztuki wojennej na arenie międzynarodowej, konkretnych potrzeb i możliwości ekonomicznych, demograficznych itd., od zawartych porozumień politycznych i wojskowych oraz otoczenia w środowisku międzynarodowym.

Istotą tworzenia siły zbrojnej jest obrona niepodległości państwa, jego terytorium oraz zapewnienie bezpieczeństwa jego obywateli. Celem tworzenia Sił Zbrojnych oraz głównym zadaniem i racją bytu jest obrona przed zagrożeniem zewnętrznym, związanym najczęściej ze zbrojną napaścią na terytorium państwa.

Stany etatowe, struktura organizacyjna i wyposażenie Sił Zbrojnych są uzależnione od celów, jakim mają służyć. W zależności od tradycji historycznych, możliwości finansowych, współczesnych technologii, położenia geopolitycznego, liczby ludności, polityki zagranicznej czy zawartych porozumień, państwa tworzą siły zbrojne oparte na armii zawodowej.

W współczesnej europejskiej rzeczywistości istotnym zmianom uległy warunki bezpieczeństwa. Siły Zbrojne stały się priorytetowym instrumentem polityki bezpieczeństwa międzynarodowego. Sięga się po nie w celu wyegzekwowania postanowień prawa międzynarodowego, stały się siłą stabilizującą i utrzymującą pokój. W klasycznej wojnie, według klasyków sztuki wojennej, należało rozgromić siły przeciwnika. Dziś mniejszą wagę przywiązuje się do fizycznego unicestwienia przeciwnika, ostatecznym celem działań militarnych jest stworzenie warunków do ustanowienia sta-

---

<sup>6</sup> K. A. Wojtaszczyk, *Kompendium wiedzy o państwie*, Warszawa, 1995, s. 98.

<sup>7</sup> W. J. Wołpiuk, *Konstytucyjno-ustrojowa pozycja Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej*, Warszawa, 1994, s. 3-5.

bilnego ładu z włączeniem do tego procesu niedawnego przeciwnika, powstrzymanie jego działań. Nowe, nieklasyczne role Sił Zbrojnych to np. operacje pokojowe, misje stabilizacyjne, czy akcje humanitarne.

W państwach demokratycznych Siły Zbrojne są elementem struktury państwa. Stanowią jeden z podstawowych elementów systemu obronnego państwa, na który składają się także elementy niewojskowe – system ochrony państwa i ludności, gospodarka, system kierowania obronnością. Siły Zbrojne nie są strukturą wyizolowaną, podlegają ogólnym mechanizmom funkcjonowania państwa – oddziaływaniom parlamentu, władzy wykonawczej, sądowniczej, organom kontroli państwowej. Konstytucyjnie wojsko usytuowane jest w obrębie władzy wykonawczej, nie jest samodzielnym elementem władzy ani typowym ogniwem administracji. Siły Zbrojne najczęściej są częścią składową pionu organów bezpośredniego przymusu (policja, wojsko oraz inne służby bezpieczeństwa publicznego).

Siły Zbrojne jako element systemu politycznego państwa realizują funkcję zewnętrzną i wewnętrzną. Przygotowania do wypełniania funkcji zewnętrznej wojska obejmują określone przedsięwzięcia z różnych obszarów życia, umożliwiające im uzyskanie odpowiedniej sprawności i gotowości do podjęcia działań, a więc i niezbędnej zdolności do prowadzenia działań zbrojnych.

Siły Zbrojne, realizując funkcję zewnętrzną, uważane są za jeden z podstawowych czynników bezpieczeństwa narodowego służący utrzymaniu istniejącego status quo danego państwa.

Funkcję tę Siły Zbrojne mogą również wykonywać na płaszczyźnie regionalnej np. europejskiej. Państwa mogą zawierać porozumienia, tworzyć sojusze, bloki w danym regionie w celu zachowania trwałego pokoju.

Polityka państwa ma również swój wymiar wewnętrzny. W wymiarze zewnętrznym Siły Zbrojne służą jednocześnie jako narzędzie polityki wewnętrznej. Nawet w rozwiniętych demokracjach wojsko pozostaje siłą, która może być użyta do przywracania porządku wewnętrznego.

Ingerencję Sił Zbrojnych w sprawy wewnętrzne kraju dopuszcza międzynarodowe prawo publiczne. Użycie wojsk w stanie kryzysu lub stanie wojennym może być wyłącznie tylko działaniem w obronie demokracji, ale zawsze oznacza jednak likwidację, czy też ograniczenie, rządów cywilnych i wprowadzenie reżimu wojskowego.

Siły Zbrojne, realizując szczegółowe zadania w zakresie obrony państwa przed zagrożeniem zewnętrznym i wewnętrznym, nie powinny z tego tytułu posiadać integralnej i uprzywilejowanej pozycji wobec innych elementów struktury państwowej, a także wobec narodu jako suwerena. Siły Zbrojne, będąc elementem składowym struktury państwa i częścią składową społeczeństw, powinny służyć narodowi i realizować cele wyznaczone przez państwo a wynikające z konstytucyjno-prawnych uregulowań.

Cywilna kontrola nad Siłami Zbrojnymi stała się jednym z kanonów współczesnej demokracji. Termin *cywilnej i demokratycznej kontroli nad sferą bezpieczeństwa państwa* wywodzi się z podstawowych zasad funkcjonowania demokratycznego państwa: supremacji prawa nad działaniami politycznymi i respektowania zasady podziału władz.

Realizacja racji stanu państwa nie może odbywać się poza prawem. Dlatego sposób funkcjonowania Sił Zbrojnych w państwie reguluje prawo. Siły Zbrojne są podporządkowane interesowi ogólnospołecznemu. Prawo określa relacje między naczelnymi organami państwa i ich kompetencje w zakresie kierowania Siłami Zbrojnymi, podległość i zadania sił zbrojnych w czasie pokoju, kryzysu i stanu wojny<sup>8</sup>.

Cywilna kontrola nad funkcjonowaniem Sił Zbrojnych w demokratycznym państwie polega na tym, że<sup>9</sup>:

- najwyższe władze państwowe ustalają główne założenia polityki zagranicznej i obronnej państwa, doktrynę wojenną, wysokość wydatków budżetowych na cele wojskowe, decydują o sojuszach militarnych;
- armia podporządkowana jest centralnym organom władzy państwowej, przywódcy państwa kontrolują działania najwyższych dowódców wojskowych;
- organy władzy państwowej mają prawo do bezpośredniej ingerencji i posiadają możliwość dokonywania zmian w strukturze organizacyjnej wojska, hierarchii personalnej, decydują o rozmiarach, rozbudowie i modernizacji armii, o tempie i poziomie zbrojeń;
- władze państwowe sprawują nadzór nad działalnością i funkcjonowaniem Sił Zbrojnych i przemysłem zbrojeniowym poprzez parlament, komisje organów przedstawicielskich, regulacje prawne, sądy, komitety bezpieczeństwa, opinię publiczną. Granice kontroli wyznacza konstytucja oraz obowiązujący porządek prawny.

Siły Zbrojne jedynie uczestniczą w przygotowaniu założeń obronnych państwa, jego polityki obronnej w zakresie sojuszów obronnych, współpracy militarnej. Decydentem w tych sprawach są upoważnione do prowadzenia polityki organy państwowe. Siły Zbrojne nie posiadają uprawnień do podejmowania samodzielnych decyzji politycznych.

Siły Zbrojne są poddane kontroli organów władzy ustawodawczej (parlamentu), władzy wykonawczej (prezydenta i rządu) oraz władzy sądowniczej, a także organów kontroli państwowej. Każdy z wymienionych organów wykonuje wobec Sił Zbrojnych funkcje określone w ustawach. Zwierzchnikiem Sił Zbrojnych zgodnie z konstytucją jest Prezydent – wybrany w powszechnych wyborach. Konstytucja jednak przewiduje pewne

---

<sup>8</sup> H. Mikołajczyk-Bezak, *Wybrane...*, s. 130.

<sup>9</sup> Tamże, s. 131.



przesunięcie zadań i kompetencji w kierunku Rady Ministrów. Podstawowe, wykonawcze kompetencje związane z kierowaniem obronnością są w gestii Rady Ministrów i Ministra Obrony Narodowej. Minister jest politykiem cywilnym i wraz z całym rządem ponosi pełną odpowiedzialność przed parlamentem. Zgodnie z porządkiem konstytucyjnym parlament ma pełną kontrolę nad finansami wojska objętymi budżetem państwa.

Pozycja Ministra Obrony Narodowej z punktu widzenia cywilnej kontroli nad armią jest szczególna – jest organem kontrolującym w stosunku do podlegających mu struktur organizacyjnych, w tym Sił Zbrojnych, oraz podmiotem kontrolowanym – odpowiada za całokształt działalności Sił Zbrojnych.

### **Siły Zbrojne RP – struktura i ogólna charakterystyka**

Reforma nowego systemu kierowania i dowodzenia Siłami Zbrojnymi założyła racjonalną konsolidację systemu dowodzenia wokół jego trzech podstawowych obszarów: planowania strategicznego, bieżącego dowodzenia ogólnego i dowodzenia operacyjnego, sprzężonych bezpośrednio z kierowaniem politycznym. Ujednoliciła system kierowania i dowodzenia na czas pokoju, kryzysu i wojny, co pozwoliło na integrację pełnej spójności polskiego systemu dowodzenia z systemem natowskim.

Obszary te zostały rozdzielone między trzy odrębne instytucje wojskowe<sup>10</sup>:

- Sztab Generalny Wojska Polskiego (odpowiedzialny za planowanie i doradzanie władzom politycznym);
- nowo utworzone Dowództwo Generalne Rodzajów Sił Zbrojnych (odpowiedzialne za dowodzenie wojskiem na bieżąco);
- Dowództwo Operacyjne Rodzajów Sił Zbrojnych (dowodzenie wojskami wydzielonymi do prowadzenia operacji).

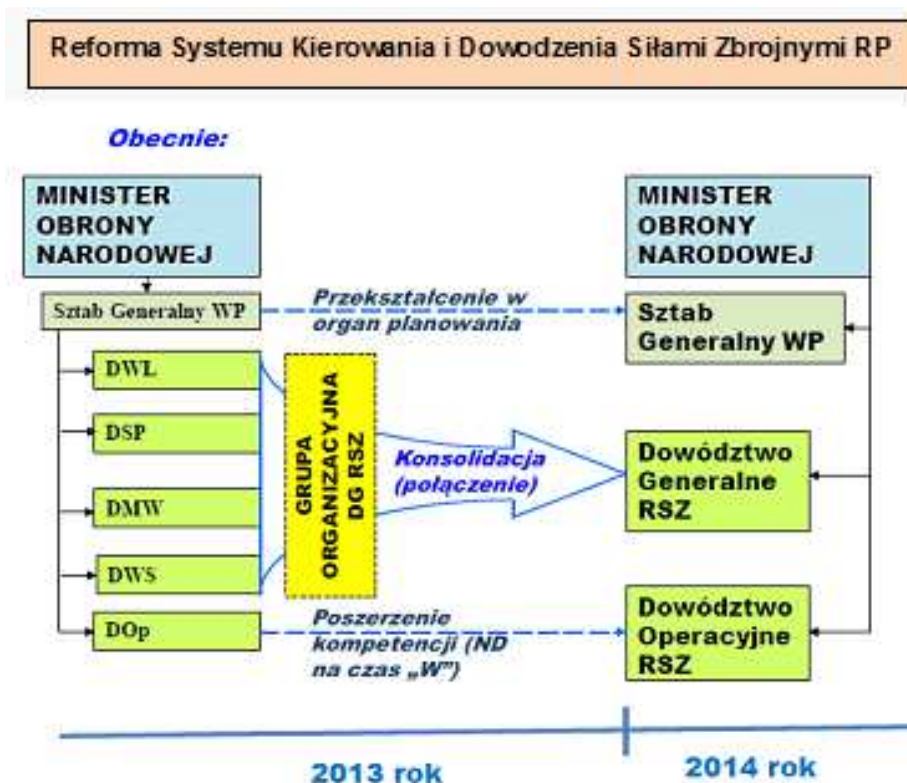
Wszystkie wymienione instytucje zostały podporządkowane Ministrowi Obrony Narodowej. Należy przy tym zaznaczyć, że Sztab Generalny WP umiejscowiony jest na poziomie ministerstwa, będąc organem pomocniczym dla ministra w kierowaniu pozostałymi dowództwami.

Ponadto reforma powiększyła obszar nad cywilną kontrolą i odpowiedzialnością Ministra Obrony Narodowej. Bezpośrednio odpowiada za realizację zadań w trzech najważniejszych obszarach funkcjonowania Sił Zbrojnych.

---

<sup>10</sup> S. Koziej, *Reforma Systemu Kierowania i Dowodzenia Siłami Zbrojnymi RP*, [www.bbn.gov.pl](http://www.bbn.gov.pl) [dostęp: 20.06.2015].

Podsumowując, reforma dowodzenia ma znaczenie o wiele szersze niż tylko wojskowe. Zwiększa możliwość perspektywicznego, wyprzedzającego kreowania potrzebnych zdolności Sił Zbrojnych (zreformowany Sztab Generalny WP), szybkiego i sprawnego działania w sytuacjach kryzysowych i w czasie wojny (wzmocnione Dowództwo Operacyjne Rodzajów Sił Zbrojnych), a także optymalnego przygotowania wszystkich rodzajów sił zbrojnych do wspólnego, połączonego prowadzenia operacji w ramach tego reagowania (nowe Dowództwo Generalne Rodzajów Sił Zbrojnych) – rys. 2.



Źródło: S. Koziej, *Reforma Systemu...*

Rys. 2. Reforma Systemu Kierowania i Dowodzenia Siłami Zbrojnymi RP

## Zakończenie

Siły Zbrojne, jako jeden z głównych politycznych fundamentów i czynnik współsterujący, stają się organem wprzęgniętym we wszystkie zasady i normy demokracji. Przez wiele lat przyzwyczailiśmy się do dość schematycznego pojmowania roli Sił Zbrojnych w zapewnieniu bezpieczeństwa

państwa. Najczęściej rolę tę sprowadzamy do czynnika militarnego, do prowadzenia operacji w konfliktach zbrojnych. Jednak przy stałej tendencji do zmniejszania sił zbrojnych, która jest trendem w większości europejskich armii, rosną wobec nich wymagania. W związku z tym sprawa bezpieczeństwa w ujęciu militarnym przechodzi na zupełnie nowy technologiczny poziom. Zmiany geopolityczne dokonujące się w otoczeniu Polski rzucają nowe spojrzenie na jej bezpieczeństwo zewnętrzne. Kierunek na międzynarodową współodpowiedzialność za regionalne i kontynentalne bezpieczeństwo stawia nas przed zupełnie nowymi zadaniami i wyzwaniem.

### **Bibliografia**

1. Antoszewski A., Herbut R., *Leksykon politologii*, Wrocław, 2000.
2. Ciupiński A., Legucka A., *Podstawowe elementy polityki bezpieczeństwa i obrony Rzeczypospolitej Polskiej*, Warszawa, 2003.
3. Mikołajczyk-Bezak H., *Wybrane zagadnienia ustroju Polski, Siły Zbrojne w Rzeczypospolitej Polskiej*, Warszawa, 2000.
4. Wojtaszczyk K. A., *Kompendium wiedzy o państwie współczesnym*, Warszawa, 1998.
5. Wołpiuk W. J., *Konstytucyjno-ustrojowa pozycja Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej*, Warszawa, 1994.

### **Źródła internetowe**

1. <http://www.bbn.gov.pl/pl/wydarzenia/5305,Szef-BBN-dlaRaportu-Nowy-system-dowodzenia.html>.
2. <http://www.bbn.gov.pl/dokumenty/zalaczniki/1/1-14061.jpg>.

## **THE POSITION OF THE ARMED FORCES IN THE POLITICAL SYSTEM OF THE REPUBLIC OF POLAND**

*Abstract:* The article presents the issues connected with the Polish political system as well as the role and the position of the Armed Forces in the political system of the Republic of Poland. It also discusses the realms and the functions of the political system. Moreover, one of the most difficult aspects of the organization of a democratic state, namely a civilian control over the Armed Forces in a country, is presented. Different ways of exercising authority by civilian institutions, such as the Parliament, the Head of state, the Government and the Minister of Defence, over the Polish Armed forces are also outlined. Additionally, the article shows the structure of the new command system and its function in creating the Polish security policy.